

نبرد دو امپراتوری برای نفوذ در ایران

۸ فروردین ۱۴۰۴ ساعت ۲۲:۳۳

اگر بریتانیا در حوادث ایران برنده می‌شد، روسیه دیگر نمی‌توانست ایران را ببلعد و سیاست‌هایش با شکست محتوم مواجه می‌شد. رایس از اینکه روسیه با تشکیلات فعلی خود به شکست در ایران رضایت دهد، ناامید بود.

سر سسیل اسپرینگ رایس وزیر مختار در دربار ایران یکی از مخالفان سرسخت قرارداد ۱۹۰۷ انگلیس و روسیه بود. او به دلایل زیادی مخالف این قرارداد بود؛ با این حال موضوع نفوذ روسیه بر ایران و سبقت گرفتن از انگلیس جز مهم‌ترین دلایل مخالفت رایس بود:

«روسیه با هرگونه تعیین منطقه نفوذ در ایران که مانع از دسترسی آن کشور به بنادر خلیج فارس شود، مخالف بود. آن دولت از احداث خطوط آهن یا هرگونه وسایل حمل و نقل که منافع تجاری و سیاسی‌اش را با بحران مواجه سازد، شدیداً مخالفت می‌کرد. ایران باید با روسیه بیشتر کنار می‌آمد؛ می‌بایست مانع از ورود اسلحه از هند به شرق کشور می‌شد و مهم‌تر اینکه مانع قرار گرفتن سیستان در کانون منافع انگلیس می‌گردید و نباید می‌گذاشت نواحی شرقی به زیر نظارت بریتانیا در آید. اگر انگلیس از حامیان ایرانی خود دفاع می‌کرد، اوضاع بهتر می‌شد، و آلا هدف روسیه ممانعت از قوت گرفتن متحدان بریتانیا در ایران بود. اگر بریتانیا در حوادث ایران برنده می‌شد، روسیه دیگر نمی‌توانست ایران را ببلعد و سیاست‌هایش با شکست محتوم مواجه می‌شد. رایس از اینکه روسیه با تشکیلات فعلی خود به شکست در ایران رضایت دهد، ناامید بود. با این وصف سر ادوارد گری اگرچه به وزیرمختار اجازه داد هرگونه که خود می‌داند، وامی برای رفع بحران‌های اقتصادی به شاه بدهد تا اطمینان او را جلب نماید، اما تذکر داد دولت انگلیس مایل نیست حتی الامکان کاری کند که بهانه‌ای به دست روس‌ها دهد که آن را به عنوان مداخله در امور داخلی ایران تلقی نمایند.»

منبع: حسین آبادیان، بحران مشروطیت در ایران، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۳، ص ۵۴۶

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/50038/ایران-نفوذ-امپراتوری-دو-نبرد>